

De Geuldal bokkenrijders

11+

PetraLouise Muris

“De Geuldal bokkenrijders.”

Een Nederlandse legende.

Gratis boek voor de jeugd vanaf 11 jaar
geschreven en geïllustreerd
door PetraLouise Muris.

© **Let op! Alle gratis werken zijn geregistreerd!**

*Alle geschreven en geïllustreerde GRATIS kinderboeken hebben het
alleenrecht via de kindvriendelijke site kinderboek-online.nl en via mijn
site petralouisemuris.nl te worden uitgegeven.*

*Geen enkel boek van bovenvermelde mag via uw sites, nieuwsgroepen,
p2p netwerken en torrents op te halen zijn!*

[Lees de voorwaarden op kinderboek-online.nl](http://kinderboek-online.nl)

BLADZIJDE

HOOFDSTUK

3	1	Voorwoord.
4	2	Zuid-Limburg 1703
8	3	De mergelgrotten als doorgang.
11	4	Het ontstaan van een legende.
15	5	De bende van de bokkenrijders.
20	6	De ontbinding van de bende en de ontdekking van het gangenstelsel.

Voorwoord; de Nederlandse legende van de Bokkenrijders.

Nog maar enkele eeuwen geleden waren mensen in ons land erg bijgelovig. Zo geloofden zij dat men elkaar kon beheksen en dat de maansverduistering een straf van God was.

Dat het land door betovering verdroogde of juist onder water kwam te staan. Niet wetende dat de Rijn door gletsjers was ontstaan en vaak door regenval buiten haar oevers trad en de Maas voor dezelfde problemen zorgde.

Zij geloofden dat hun gezin en vee door beheksing ziek werden of doodgingen doordat dit te wijten was aan duivelskracht.

Wij weten nu dat het water vervuild was door hun uitwerpselen en afval. Men friste zichzelf hierin op en waste hun kleding erin.

Men dronk van hetzelfde stinkende water.

Door al het vuil tierden ratten welig waardoor ziekten ontstonden die niet te bedwingen waren.

In die tijd werden vele onschuldige mensen opgepakt daar men dacht dat de duivel hen bezat. Zij werden verantwoordelijk gesteld voor al het onheil en als heks terechtgesteld.

Allen werden onder vreselijke omstandigheden gedood.

In die verschrikkelijke tijd van honger, armoede en dodelijke ziekten pleegden velen diefstallen en overvallen om aan eten te komen.

Dan was er een vrouw die de duivel dacht gezien te hebben.

Door haar verhaal en de inmeng van de kerk kwamen mannen op het geniale idee een speciale bende op te richten.

De bende van de Bokkenrijders. (Bockreiter)

Boze geesten op bokken met toortsen die onheil verrichtten.

Veel gelovigen maar vooral de bijgelovigen dachten dat het de duivel was die rondwaarde met zijn demonen.

Dus bleef de bevolking keurig binnen zodat de Bokkenrijders ongestoord op dievenpad konden.

HOOFDSTUK 1 ZUID-LIMBURG 1703

Het is bar koud deze winter in het prachtige heuvelige Geuldal. Het hout dat nodig is voor de bereiding van voedsel en wat warmte is niet aan te slepen. Omdat het hout van ver moet komen ontstaat er illegale houtkap in de nabije omtrek, dit tot ergernis van de landheren.

In de voorafgaande herfstperiode waren er al veel bomen ontworteld doordat de grote rivier de Maas buiten zijn oevers trad door zware regenval.

De kleine stroompjes de Geul en de Gulp in haar nabijheid konden de hoeveelheid water niet aan en veranderden hun omgeving in een woeste watermassa.

Onstabiele door het water verzadigde heuvels stortten in onder het geweld waardoor veel gewassen, jong groen en aanplant niet ontkwamen aan een heftige modderstroom.

Veel vee verdronk jammerlijk en de vele armoedige huisjes werden uit elkaar gerukt en dreven mee in de woeste watermassa.

Men had in de zomer van 1703 al te lijden gehad door een mislukte oogst doordat het heet en gortdroog was.

Net zoals het voorafgaande jaar lieten de kiezels in de Maas en in de kleine riviertjes die periode zo af en toe een stroompje water door. Lege beddingen waren het gevolg.

Waterputten raakten opgedroogd, kortom er was een groot watertekort waardoor gewassen niet besproeid konden worden terwijl dat broodnodig was.

Geen oogst betekende geen eten en geen inkomsten.

Het beetje water dat er nog was vervuilde in een rap tempo.

Dat stinkende water dronk men om te overleven.

De dood liet niet lang op zich wachten.

De pest waarde rond en men leed honger.

Veel kinderen, zwakken maar vooral ouderen stierven.

Daardoor zocht men hun heil in de kerk.

Men brandde kaarsen om het ontij te doen keren.

Toch werd het alleen maar erger.
Alsof dit alles nog niet genoeg was, heerste nadien veepest.
In veel koeienstallen werd het onrustig doordat er dode dieren
tussen de gezonde dieren lagen.
Algauw predikte men dat het de straf van God was.
Dat het de duivel was die tussen de mensen rondwaarde daar dit
hun eigen schuld was doordat zij niet gelovig genoeg waren.
Dit soort verhalen deden de ronde in een tijd waarin men alles
voor zoete koek nam en het bijgeloof ingepeperd kreeg.
Wie er tegenin ging werd als heks beschouwd.
De straffen waren niet mis.
De eigenaar van de dode of zieke dieren werd opgepakt,
gepijngd en als heks verbrand.
Men hoopte dat de ziekten daarna bedwongen waren.

Door al dit onheil zijn de zonen van een getroffen boer het er over
eens dat er toch eten op tafel moet komen.
Zij besluiten om een koe van de buren te stelen en het te
slachten. Zij zijn ook op wraak uit omdat men hun vader heeft
aangezien voor heks en hij door hun verraad is vermoord.

Die nacht gaan zij op dievenpad en komen later die nacht uitzinnig van vreugde thuis.

De diefstal was gemakkelijk omdat het dier met hen meeliep.

Doch alleen vlees op tafel is niet genoeg daarom nemen zij zich voor om de komende nacht de graanschuur bij hun burens te plunderen. Wellicht dat die een overvloed aan graan hebben en dat niet snel zullen missen.

Verlekkerd doordat zij rijkdom ruiken en aldoor meer willen, krijgen boerengezinnen in de omtrek nadien vaker bezoek van de stelende broers die hun buit in Maastricht verhandelen.

Om hun hebzucht te stillen breiden zij hun rooftochten uit door heel Zuid-Limburg.

Algauw waakt men 's nachts bij vee en graanschuuren uit angst voor de nachtelijke plunderingen.

Om de beurt controleert iemand of de dieren er nog zijn en de schuren niet zijn leeggeroofd.

Toch vinden er nog altijd plunderingen plaats, schuur na schuur.

De broers reizen direct na hun rooftocht naar Maastricht en verhandelen daar hun waar. Zakken met geld is het gevolg.

Nu de broers hun waar verhandeld hebben en daar goed aan verdient hebben lopen zij een drinkgelag binnen.

Zij heffen hun pullen en laten zich het bier feestelijk smaken.

Algauw wil iemand weten hoe hun zaken gaan, wat zij doen en hoeveel zij verdienen. De broers zijn lacherig en luidruchtig.

'Wel nieuwsgierig manneke, ik zal het u vertellen. Wij zijn rijke boeren. Wij hebben veel vee te verhandelen en doen aan akkerbouw.'

'Dan kunt ge voor mij best een pinske bier betalen of gunt u het uw vriend niet?'

'Waarom niet! Waard, geef deze armoedzaaier een pul bier.'

Het is gezellig in het drinkgelag en het duurt niet lang voor er een aantal "vrienden" zich aanmelden voor de gratis drankjes.

Er wordt gesproken en gelachen maar diezelfde avond worden de broers iets te loslippig.

Dat zet sommige brandnieuwe vrienden aan het denken.
Zij besluiten de broers te schaduwen om zo nodig te bestelen.

Als de broers die maanloze nacht huiswaarts lopen zijn zij zich niet bewust dat zij gevolgd worden.

In een verlaten gebied zien de “vrienden” hun kans schoon om de broers te overvallen.

Het loopt anders af dan dat zij voor ogen hadden.

De krachtige broers slaan ruw terug.

Toch zien de overvallers kans om hen met enkele buidels muntstukken te ontvluichten.

Op hun beurt worden zij door de broers achtervolgd.

Nog voor zij hun stad bereiken worden zij door de broers ingehaald. Er ontstaat een vechtpartij.

Binnen enkele tellen hebben de broers hun geldbuidels terug.

Doch de overvallers geven niet snel op.

In het holst van de nacht klinkt gejammer en geschreeuw. Het gaat er hardhandig aan toe, het is een gekrakeel van jewelste.

Als één van de overvallers op de grond ligt en met de dood wordt bedreigd, schreeuwt die dat hij de broers zal verraden.

Hier schrikken de broers van want dat zou betekenen dat zij gevangen worden genomen of gedood.

Omdat zij weten dat gevangenen meestal gepijnigd worden, sluiten de broers uit angst een overeenkomst.

Zij denken een bende op te kunnen richten om hun “werk” te vergemakkelijken.

Er wordt de “vrienden” een geldbuidel beloofd als die zich aanmelden als bendelid. De deal is snel rond.

De oudste van de broers verzint terplekke de naam: “Paulus” voor hun bende. Het is de naam is van hun overleden vader.

Hij vertelt de mannen dat strikte geheimhouding verplicht is en bij het verbreken ervan de dood volgt.

De “vrienden” zwichten en sluiten zich aan bij de “Paulus”

Hun rooftochten, strooptochten en vluchtwegen plannen zij vooraf met plattegronden.

HOOFDSTUK 2 DE MERGELGROTTEN ALS DOORGANG.

Daar er inmiddels jacht op de rovers wordt gemaakt besluiten die uit het Geuldal te vertrekken.

Zij verhuizen Zuidelijker naar de Voerstreek omdat daar niemand hen kent. Daar leiden de broers een goed bestaan, zij laten het meeste “werk” aan hun benedeleden over.

Omdat monden niet stilstaan wordt hun rijkdom door andere schimmige lieden opgemerkt.

Een aantal Luikse mannen besluiten de broers te bezoeken om zaken te doen.

Zij praten algauw over het beroven van kooplui die vanuit Luik de Maas oversteken om via de Voerstreek naar Aken te reizen.

Dat dit spoedig fout zal gaan blijkt als enkele Luikenaren worden opgepakt.

Omdat hun gevangenneming niet zachtzinnig verloopt bekennen zij dat zij voor de “Paulus” werken, een bende uit de Voerstreek. Onder hevige pijnen worden alle verblijfplaatsen verklapt.

Hals over kop moeten de broers hun vergaarde rijkdom verlaten om niet gearresteerd te worden.

Zij verschansen zich in een verlaten ingestorte mergelgrot die gebruikt werd voor het uithouwen van mergelblokken voor de bouw. Daar komen zij wederom op een idee.

Daar de bouwblokken netjes zijn uitgehouden menen zij dat zij van hieruit een tunnel onder de grond kunnen graven met behulp van hun benedeleden. Het idee dat zij ongezien het Geuldal en de Voerstreek kunnen teisteren om daar hun smokkelwaar te kunnen verhandelen en te kunnen roven maakt hun stemming plezierig. Algauw vinden de werkzaamheden plaats.

Echter het werk blijkt loodzwaar, daarom zetten de broers een bouwbedrijf op. Zij verhuizen naar Luik.

Daar huren zij Luikenaren in om de mergelstenen uit te houwen en te zagen om er daarna kerken van te bouwen. Alles legaal.

Niemand is maar enigszins achterdochtig daar niemand van hun achtergrond op de hoogte is.

Zij krijgen vergunningen om het de mergel uit te zagen en te houwen en zij krijgen bouwvergunningen.

Het gaat hun zakelijk meer dan goed.

Daarom leven zij vooral overdag, hun rooftochten hebben zij voorlopig gestaakt. Hun benedeleden zijn voorlopig als opzichter op de bouwterreinen en in de mergelgrotten tewerkgesteld.

Allen leven rijkelijk van hun inkomsten en ook de kerken in de omgeving worden rijkelijk bedeeld, dat om niet op te vallen.

Toch is het een doorn in hun ogen dat anderen nog rijker zijn, meer macht hebben en daar minder voor hoeven te doen.

Dan na een aantal jaren zijn er verscheidene tunnels ontstaan.

Het einde daarvan is nimmer voltooid daar de Luikse werklieden nooit een uitgang groeven.

Nu vragen de broers een nieuwe vergunning aan om een andere mergelgroeve te mogen beheren om daar hun werklui te werk te stellen.

Ondertussen zorgen de broers en hun benedeleden er zelf voor dat hun netwerk van tunnels hun uitgangen krijgen.

Daar zij een plattegrond van hun gangenstelsel in het kalksteen onder het Limburgse landschap en de Voerstreek hebben, weten zij telkens te kunnen ontkomen na elke beroving.

Hun oude leven bloeit weer op, tegelijkertijd gaat hun nieuwe ingeslagen weg ook door.

Als ook maar iemand het vermoeden had...

Wederom nemen de overvallen toe en in het diepst van de nacht wordt er geplunderd.

Bovengronds in het Geuldal is iedereen in rep en roer nu blijkt dat na vele jaren de diefstallen en berovingen weer plaatsvinden. Weer beveiligd men eigendommen. Deze keer wordt er fanatiek

jacht gemaakt op de criminelen. Niemand voorziet op dat moment dat er vluchtwegen onder hun voeten zijn.

Alle achtervolgingen lopen dood. Het is alsof er geesten rondwaren. Geesten die het op de bevolking hebben voorzien.

Dit alles voedt de sfeer in de pittoreske dorpjes in Zuid-Limburg.

In de kerk predikt meneer pastoor dat men vooral moet oppassen om niet door zo'n geest beïnvloedt of verleidt te worden. Dat berovingen plaatsvinden doordat er duivels rondwaren. Dat het demonen zijn die eropuit zijn gestuurd om mensen te tergen. Dat men niet mag stelen ook niet als men niets te eten heeft omdat het zo in de tien geboden staat. Tijdens zijn preek haalt hij geld op van de armoedzaaiers. Tussen hen zitten enkele benedeleden in lompen gehuld om niet op te vallen. Zij geven gul voor de hemel. Ook de anderen geven gul om van een plek in de hemel verzekerd te zijn. Deze mensen menen gevrijwaard te zijn van de duivel. Ondertussen eet meneer pastoor er goed van en kleedt zich warm. Hij voedt de kerk en de paus door het inhalige systeem en maakt zijn kerkgangers angstig om verzekerd te zijn dat zij vaak met hun duiten naar zijn rijk vergulde kerk komen.

Wie afdwaalt zal door de kerk als heks worden vervolgd.

Dit is een diep zwarte periode in onze geschiedenis.

HOOFDSTUK 3 HET ONTSTAAN VAN EEN LEGENDE.

De bende van de broers kon jaren achtereen toeslaan op verschillende plekken in Zuid-Limburg.

Hun buit verdween diep ondergronds om later in verscheidene steden verhandeld te worden.

Nooit kwam iemand op het idee dat er grotten waren gegraven in het kalksteen dat ontstaan was doordat eens de Krijtzee over het Limburgse land spoelde.

Het is inmiddels april 1738. De oudste broer is 57.

De zaken van de broers floreren nu hun inkomsten almaar toenemen. Hun inkomsten die niet alleen door de bouw zijn ontstaan maar merendeel door lucratieve berovingen.

Zij zijn getrouwd en hebben kinderen.

Hun vrouwen weten niets van hun tweede bestaan, zij weten enkel dat het geld dat binnenstroomt verdient wordt door de bouw van kerken, luxe huizen en ommuringen van mergelsteen.

De broers die veel thuis afhandelen gaan enkel op rooftocht als er iets groots te halen valt. Hun bende doet het werk.

Dan gebeurt het; op een zwoele zomeravond in 1741 brengt een welgestelde boerenvrouw haar beste melkkoe naar de stal.

Dat doet zij elke avond daar het een waardevol dier is.

Haar andere runderen blijven op het land.

Na de diefstal kortgeleden op haar land brengt zij het beest in veiligheid, bang dat het haar afgenomen wordt.

Omdat de wolken grimmige vormen vertonen loopt zij sneller dan anders. Zij voelt zich angstig in de stille omgeving.

Dan ziet zij in haar ooghoek een schim voorbijflitsen. Het heeft weg van een bok met een vuurgloed. Zij heeft geen geiten, schapen of bokken. Haar erf is in ommuurd dus kan het geen bok zijn die per ongeluk op haar erf rond dwaalt. Maar wat was dan die vuurgloed? Nog angstiger dan anders beschijnt zij met haar lantaarn de omtrek.

Haar benen trillen want haar kaars geeft nauwelijks licht.
De schim is verdwenen en daarmee ook de vuurgloed.
Zij is ervan overtuigd dat zij de duivel zag.
De duivel waart rond op haar terrein!

Wat moest die van haar? Zij ging toch dagelijks naar de kerk?
Uit angst duwt zij haar waardevolle koe met moeite haar huis
binnen.

De volgende dag inspecteert zij al heel vroeg haar land om te
zien of de duivel iets meegenomen heeft.

Zij aait opgelucht haar koe en deelt het beest mee dat het
gelukkig haar lot niet was om met de duivel mee te moeten.

Diezelfde dag bespreekt zij met de pastoor wat zij gezien heeft en vraagt extra bewaking voor haar vee.

Dan is er een kerkdienst.

De pastoor bespreekt het voorval van de afgelopen nacht.

Hij legt uit hoe de duivel eruit zag en dat die niets heeft meegenomen daar de boerin erg vroom, vrijgevig en eerlijk is.

Dat het een tweehoevig dier moet zijn dat op een bok of een stier lijkt zoals demonen vaak staan afgebeeld. Dat het een

brandende toorts met zich meedraagt met vuur dat brandt als het hellevuur.

Dat het een bloeddorstig demon is en dat men vooral binnenblijft als de het in de buurt opdoemt.

Dat het rampzalige gevolgen zal hebben als men zich op dat moment buiten bevindt.

Dat iedereen op dat moment thuis of in de kerk moet blijven en dat men veel moet bidden.

Op dat moment zit één van de bendeleden in de kerk, hij krijgt een waanzinnig goed plan.

Dat plan zal hij direct met zijn bazen moeten bespreken.

Hij zadelt zijn paard en galoppeert door de grotten en over het land van Herve (België) naar een pont die hem over de Maas naar Luik zal brengen. Aldaar haast hij zich naar het statige huis van één van zijn bazen.

Hij legt uit wat hij zojuist in de kerk heeft gehoord en wat zijn plan is. Om zijn plan te doen slagen is één van de broers nodig omdat die nimmer is volgroeid. Die bleef klein en gedrongen door een ziekte. Dan legt hij uit hoe de duivel eruit moet zien. Dat het een bok is die een toorts met zich meedraagt. Dat het de kleinste van de broers moet zijn die de bok moet berijden om de bevolking schrik aan te jagen en dat de grotten goed van pas komen om de duivel in het niets te laten verdwijnen.

Hij vertelt hijgend dat er geiten in de grotten gehouden moeten worden. Een stal onder de grond.

En dat de pastoor eropaan heeft gedrongen dat iedereen binnen moet blijven als de duivelse bok tevoorschijn komt.

De oudste van de broers reageert eerst ongelovig maar dan klinkt er een onbedaarlijke lach. Hij weet nu dat hij vrij spel heeft.

‘Onze kleinste, ha, ha, een boze geest!’

Wat een
formidabel plan!
Geiten laten
mekkeren en
ons broertje
moet op de bok,
geweldig!
Ik ga mijn
oudste broer
meteen
vertellen wat
ons te doen
staat.
Ga wat geiten
en bokken
halen, wij zullen
snel in actie
moeten komen
voor men

erachter komt dat er geen kwade geest op een bok bestaat.

Laat ze maar geloven dat de duivel het op hen gemunt heeft, ha, ha! Dat is nog eens een bijgelovig dom volk! Vooruit scheer je weg, er moeten stallen in de grotten gereedgemaakt worden beste man. Eén onder het Geuldal en één onder het Voergebied en vraag mijn kleine broertje of die je bijstaat! Ha, ha!

Zeg die kleine dat we over een week verwachten dat hij bok kan rijden!’

HOOFDSTUK 4 DE BENDE VAN DE BOKKENRIJDERS.

Nu de ondergrondse geitenstallen zijn ingericht worden de eerste geiten de grotten binnengebracht.

Zij worden van kisten appels, groenteafval, hooi, stro en water voorzien.

Hun klagelijke gemekker weerkaatst tegen de wanden van de mergelgrotten.

De dieren zijn het er niet mee eens dat zij in een nauwelijks verlichtte koele omgeving moeten vertoeven.

Toch zijn zij na enkele dagen lichtelijk gewend aan hun nieuwe omgeving, zij zoeken warmte bij elkaar en mekkeren niet meer zo vaak. Ondertussen probeert de jongste broer verscheidene bokken en geiten te berijden.

De dieren steigeren en worden wild van ergernis.

Vele keren wordt hij van de dieren afgeworpen.

Omdat zijn benen pijnlijke blauwe plekken vertonen beklagt hij zich bij zijn oudere broers en vraagt of een ezel geen oplossing voor het probleem kan zijn.

‘Jij bent onze kleinste Paulus,’ zeggen die: ‘dus *jij* zal toch degene moeten zijn die met dat beest iedereen de schrik aanjaagt. Doe wat meer je best! Er zal wel een mak beest tussen lopen en die blauwe plekken gaan wel weer over.’

De jongste van de broers wil geen ruzie daarom druipt hij af naar de grot om de dieren te verzorgen.

Daar komt hij op een briljant idee om één geit van de anderen te scheiden. Hij kiest een aanhankelijke geit die het heerlijk vindt geaaid te worden. Dit dier zal de komende week alleen uit zijn hand gevoederd worden.

Na een poosje gaat hij voorzichtig op de rug van het dier zitten en houdt het dier een stukje appel voor.

Terwijl het dier eet, leunt hij met heel zijn gewicht op de geit. Het dier laat het toe, zij reageert niet eens. Dan, na een tijdje gooit hij het stukje appel iets verder van het dier. De geit rent ernaartoe zonder hem van haar rug te smijten.

Trots dat het hem is gelukt laat hij zijn kunstje zien.

‘Nog enkele dagen broer! Ik heb nog maar enkele dagen nodig en dan weet ik zeker dat de geit mij niet van haar rug werpt als wij in actie komen.’

‘Dat is niet zo best,’ jammert de één na de oudste broer: ‘ik heb een kasteeltje op het oog dat ik snel wil kopen. Ik heb meer geld nodig en de snelste en gemakkelijkste manier om daaraan te komen is roof.

Wij kunnen roven en niemand zal het in zijn hoofd halen om ons te storen, mits jij jouw best niet doet.

Goed broertje, alles moet echt lijken, men moet echt denken dat jij de duivel bent of een kwade geest op een duivelse bok.

Ha, ha, geit dan! Neem wat meer tijd.’

De jongste broer is blij dat het hem is gelukt meer tijd te krijgen voor de training van zijn geit.

‘Ik zal met de geit over de heuvels rijden, als zij dan nog steeds zo mak als een lam is dan kunnen wij aan het werk.’

‘Goedzo, zo mag ik het horen kleine Paulus.’

De kleinste broer traint zijn geit hele dagen en algauw is hij er zeker van dat deze te berijden is.

De kat en muisspelen kunnen beginnen.

Daarom spreken de broers af om ‘s-nachts de bewoners in de omgeving te gaan terroriseren.

Doch eerst zal ieder bendelid in de omgeving moeten vertellen dat hij is overvallen door een demon op een bok.

Algauw wijzigen de broers hun bendenaam.

“De Paulus” verandert in “De bende van de bokkenrijders.”

De broers bespreken een nieuwe strategie.

En terwijl zij dat doen verspreidt de aankomende legende van de “Bokkenrijders” zich zo snel als water in het Limburgerland. Vele menen er zeker van te zijn dat de duivel dichtbij is. Zij verdenken hun burens ervan dat die met geesten door de lucht vliegen. Men begint elkaar ervan te beschuldigen dat men een verbond met de duivel heeft gesloten omdat men geiten heeft gehoord. Daarom worden veel onschuldigen opgepakt. Vele willen geen pijn meer voelen dus bekennen zij dat zij omgang met de duivel hebben. Door schuld te bekennen denken zij dat zij op vrije voeten komen. Alleen door de dood verkrijgen zij hun vrijheid. Zij worden opgehangen of belanden op de brandstapel. Er heerst veel leed onder de bevolking.

Intussen zijn de broers het er over eens dat geen van hun andere bokken en geiten te berijden zijn. De overige bendeleden zullen zich dus tussen de struiken met brandende fakkels moeten begeven en tegelijkertijd alle geiten onrustig moeten maken om hen te laten mekkeren. Alleen op die manier komt de bevolking erachter dat de duivel in aantocht is. De kleine Paulus zal op zijn “bok” hen angst aanjagen.

Hij schminkt zijn oogleden hel rood en bindt zijn geit een rode lap om de hals. Nu hoeft hij enkel rond te rennen en zijn rauwe stem te laten horen.

Algauw krijgt hij er plezier in, hij schreeuwt met zijn zware rauwe stemt: 'hoort allen! Ik ben de duivel, ik kom jullie halen!

Laat jullie zien! Ik breng jullie hoogstpersoonlijk naar de hel. Vlug demonen grijp die mensen! Hoe-oeaahh!

Op dat moment is de bende van de Bokkenrijders geenszins van plan om te plunderen of te roven.

Zij jagen de bewoners alleen schrik aan om te zien of die werkelijk binnenblijven als zij griezelig krijsen en tegelijkertijd met fakkels en de mekkerende geiten in het donker ronddwalen.

Zij komen tot een snelle conclusie dat niemand het vee zal beschermen en niemand zich bij de schuren zal ophouden.

Zij horen vrouwen en kinderen jammeren, hun mannen kijken schichtig door de vensterramen.

Niemand begeeft zich buiten als het gemekker klinkt en het gekrijs te horen is en de toortsen te zien zijn, iedereen verschanst zich in hun veilige donkere huizen.

Niet lang daarna plundert de bende van "de Bokkenrijders" en rooft men een tal van kerken leeg. De gouden kersschatten smelten zij om zodat niemand het meer herkent.

Blij dat alles zo goed verloopt en het kasteeltje werkelijkheid wordt komen de broers erachter dat zij nog niet genoeg hebben.

Zij besluiten om hun gebied iets uit te breiden maar zo dat alle grotingangen toch bereikbaar blijven.

Ondertussen zit de angst er goed in bij de bevolking.

Zij zoeken overdag heil in hun kerken maar die wakkeren met hun preken hun angst alleen maar verder aan.

De bende kan nu ongestoord het lieflijke Geuldal en de prachtige Voerstreek teisteren. Hun gebied omvat de provincie Luik (Liège) en heel het heuvelige gebied van Zuid-Limburg, daar dit gebied ondergronds van gangenstelsels is voorzien.

Het is het jaar 1745. De oudste broer is 61 jaar.
De zaken van de drie broers gaan zeer goed.
Hun kinderen zijn volwassen genoeg om de zaken over te nemen, zowel de legale als de illegale.
Dan komt hen te ore dat 87 personen inmiddels ter dood zijn gebracht die van de roof en strooptochten werden verdacht.
Allen hadden bekend handlangers van een duivelse sekte te zijn en dat zij connecties met de duivel hadden en dat zij verantwoordelijk waren voor alle berovingen die plaatsgevonden hadden. Natuurlijk bekenden zij om van de pijnigingen af te zijn.

Blij dat het hen niet was overkomen, weten de broers en hun kinderen en hun bendeleden dat voorzichtigheid geboden is.
De bende van de Bokkenrijders doen wat rustiger aan en houden zich meer met de bouw bezig, dit alles om rust in de omgeving te creëren.
Nog steeds heeft niemand door dat deze rijke vrome families er een tweede leven er op nahouden.

Om uit de nabijheid van de provincie Luik te komen, verhuizen alle Bokkenrijders naar Oost Vlaanderen, een heel eind uit de buurt. Daar worden landhuizen aangekocht en men leidt daar een rijk bestaan.

Echter in Zuid-Limburg heeft de gekte allang toegeslagen.
Door het verhaal van de nu stokoude boerin die vroeger rondgebazuind had dat zij een bok met een toorts meende te zien, halen de kerken demonenkenners en duiveluitdrijvers naar Zuid-Limburg. Vrome mannen die duivels kunnen uitbannen.
Natuurlijk vinden alle bekentenissen plaats onder de gebruikelijke zware pijnigingen.

De komende tijd zullen maar liefst 375 mensen worden opgepakt die als Bokkenrijders worden berecht. Mannen, vrouwen of kinderen. Deze onschuldige zielen bekennen dat zij op bokken vanuit de hel alle misdrijven hebben gepleegd.

Zij vinden allen de dood.

Nu iedereen gelooft dat er duivels op bokken door de lucht suizen neemt deze aankomende legende lugubere vormen aan.

HOOFDSTUK 5

DE ONTBINDING VAN DE BENDE EN DE ONTDEKKING VAN HET GANGENSTELSEL.

Het is het jaar 1772. Alle broers zijn inmiddels een natuurlijke dood gestorven. Niet zoals men beweert dat zij uiteindelijk zijn berecht. Men berechtte indertijd iedereen en iedereen gaf toe een bokkenrijder of een duivelaanbidder te zijn onder de gebruikelijke foltersessies. Alle originele Bokkenrijders zijn door ouderdom overleden of inmiddels stokoud. Zij waren tijdig het Geulgebied ontvlucht en hadden een prima dekmantel, namelijk de bouw.

Nu is de jonge generatie Bokkenrijders bij elkaar gekomen om de uitzichtloze situatie in Zuid-Limburg te bespreken en of het zin heeft daar ooit naar terug te keren. Enkele familieleden zijn vreselijk nieuwsgierig naar het tunnelstelsel in de mergelgrotten. Zij willen terug om hun roots te ontdekken. Het wordt hen ontraden daar de situatie in het Geuldal nog steeds erg gevaarlijk is. Toch vertrekken twee neven naar het Geuldal.

Zij kopen rechten om een mergelgroeve te mogen beheren. Zij krijgen het recht om in Valkenburg kalksteen (mergel)uit te zagen. Veel mannen uit de omtrek zijn blij nu zij werk in de grotten krijgen. Er is beloofd dat men goed betaalt krijgt. Deze werklieden zijn niet op de hoogte van de ware bedoelingen van de neven, namelijk de vluchtwegen ontdekken van hun voorouders. Na enkele weken worden de eerste gangen ontdekt en algauw weet iedereen in de omtrek dat het vluchtgangen moeten zijn. Vluchtgangen voor de stroperij. Van hogerhand worden er verkenningen in uitgevoerd maar vele mensen raken erin verdwaalt. Sommigen raken verstrikt doordat gangen spontaan instorten. Dit was ooit de bedoeling van de bokkenrijders, zij hadden wel plattegronden van het gangenstelsel.

Tussentijds horen de neven de wildste verhalen maar ook diep trieste. Hele families zijn uitgemoord door de Roomse fanatiekelingen. Mannen, vrouwen en kinderen.

Daardoor komen zij tot de conclusie dat de Bokkenrijderbende ontbonden moet worden om nooit meer te functioneren. Als eerst zetten zij hun nieuwe werklieden aan het werk. Nu de werklui mergelblokken uitzagen en uithouwen, reizen de neven naar Oost Vlaanderen om daar alles te gaan bespreken. Zij willen de nu zo machtige en rijke Bokkenrijderbende voorgoed opheffen daar de grond onder hun voeten te heet wordt. Zij vertellen hen dat in heel de Zuid- Limburgse omtrek mensen worden opgepakt die verdacht worden van omgang met de duivel. Vaak worden de “Bokkenrijders” genoemd. Zij vertellen ook dat er veel te verdienen valt en dat zij van plan zijn zich daar voorgoed te vestigen. Zo hopen zij dat meerdere familieleden hen volgen.

In zijn vrije tijd schrijft de jongste neef een boek. Hij beschrijft daarin dat de Bokkenrijders doodordinaire rovers waren en geenszins banden met de duivel hadden. Dat zij de grotten gebruikten als doorgang voor hun rooftochten. Dat zij “Bokkenrijders” werden door de gekte die indertijd in het Geuldal heerste doordat alle roddels en verzinsels van kwaad tot erger rondgingen. Dat de bende van de Bokkenrijders daardoor ongestoord op dievenpad kon. In het jaar 1775 werd zijn manuscript (geschreven werk) gelezen door vooraanstaande burgers die het op hun beurt naar de toenmalige rechters toespeelden. Dat zette hen aan tot denken. Er heerste inderdaad een gekte dat tot staan gebracht moest worden. De rechtsgeleerden wezen erop dat iedereen tot een bekentenis komt als die maar lang genoeg gepijnigd wordt. Deze bekentenissen kunnen dus niet van waarde zijn en kunnen daarom niet tegen de verdachten gebruikt worden. Dat omgang met de duivel niet aantoonbaar is. Dat berovingen en stroperij wel aantoonbaar zijn en dit dus strafbaar is. Wie van berovingen of stroperij of van moord verdacht wordt zal dus strafrechtelijk worden vervolgt. Door deze nieuwe rechtelijke opstelling werd het langzaamaan rustig in het Geuldal. De gekte was voorgoed voorbij.

EINDE.